

Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur (TAC)

Retouradres: Postbus 2758, 1000 CT Amsterdam

B&W - voor deze het dagelijks bestuur van
Stadsdeel Oost
t.a.v. mevrouw 5.1, 2, e
postbus 94801
1090 GV Amsterdam

Datum 13 augustus 2024

Behandeld door Secretariaat TAC
Telefoon 5.1, 2, e / 5.1, 2, e
5.1, 2, e @amsterdam.nl

Onderwerp TAC preadvies Sportpark Rieteland Oost – 3 padelbanen

Geachte mevrouw 5.1, 2, e

Op 18 april 2024 heeft u de TAC om een preadvies gevraagd in het kader van een conceptaanvraag omgevingsvergunning voor het plaatsen van drie padelbanen en het verplaatsen van één tennismuur op het sportpark Rieteland Oost, te Amsterdam Oost. Hoewel de betreffende padelbanen en bijbehorende verharding volgens het bestemmingsplan IJburg 1e fase (21 mei 2014) hier zijn toegestaan, wordt de bouwhoogte van de bijbehorende omheiningen overschreden.

Aangezien het hier gaat om een initiatief in de Hoofdgroenstructuur, is een advies van de Technische Advies Commissie (TAC) vereist. Dit advies vormt een noodzakelijk onderdeel van de toetsing aan de uitgangspunten van de Structuurvisie van B&W. De TAC is gehouden haar adviezen te baseren op de richtlijnen die zijn vastgelegd in het instrumentarium voor de Hoofdgroenstructuur van de 'Structuurvisie Amsterdam 2040 – Economisch sterk en duurzaam' (2011), totdat er nieuw Hoofdgroenstructuur beleid is vastgesteld.

In een eerder stadium heeft de TAC ge(pre)adviseerd over een clubgebouw van het tennispark (30 maart 2012), een tijdelijke locatie voor een kanovereniging (24 november 2013), een tennishal bij Tennisclub IJburg (preadvies 4 februari 2016) en het parkontwerp voor Rieteland Oost blok 70 (preadvies 31 augustus 2017).

Beleidskader

Het plangebied valt volgens de Structuurvisie Amsterdam 2040 onder het groentype 'sportpark'. Bij de toetsing op inpasbaarheid worden de volgende voor dit groentype geldende richtlijnen gehanteerd:

Sportpark	
Gebruik, gewenste beleving	Sportparken: alle terreinen voor (landgebonden) sport in verenigings- en/of clubverband. Sportparken worden gebruikt voor intensieve sportbeoefening en dienen daarnaast voor de recreatieve sportbeoefening en als onderdeel van het openbare leven op wijkniveau. De bezoekers zijn voornamelijk georganiseerde en ongeorganiseerde sporters en toeschouwers. De grotere parken hebben daarnaast een beperkte functie als wandelgebied. Belangrijk is dat de parken op een goede manier zijn ingebed in de stedelijke omgeving, vrij toegankelijk en uitnodigend zijn en geen geïsoleerde eenheden vormen. Onderscheid kan hierbij gemaakt worden naar (kleinschalige) stedelijke parken en de (grootschalige) groene sportparken.
Gewenste zonering	Velden, vrijetijdsaanbod (binnen en buiten) voor intensief gebruik, met ruimte voor toeschouwers. Waar afscheiding gewenst is groene randen met waterlijst voor verfraaiing en afscherming, rekening houdend met de sportfunctie.
Type beheer	Velden: intensief, gericht op een optimaal sportief gebruik. Groene Randen: intensief, gericht op groene verfraaiing van het sportpark, zowel voor de bezoekers als voor de omwonenden. Als het Sportpark in een ecologische structuur ligt dan dient het water in de waterlijst natuurvriendelijk (extensief) te worden aangelegd en onderhouden. Voorbeeld: sportpark Middenmeer, liggend in het Ecolint.
Ontsluiting	Intensief.
Bezoekersdruk	Hoog.
Voorbeelden	Stedelijke sportparken: Olympiaplein, J. Bankersweg, Jan van Galenstraat, Tuindorp Oostzaan, Tennispark Linnaeushof. Groene sportparken: Ookmeer, Middenmeer-Voorland, Sloten, Kadoelen, De Weeren, W.H. Vliegenbos.
Beleidsintentie	Stedelijke sportparken: Stedelijke sportparken zijn de (vaak kleinschalige) in de wijken geïntegreerde sportparken, waaronder tennisparken. Centraal staat het in stand houden van een kleinschalig fijnmazig sportaanbod. De velden en vrijetijdsaanbod (binnen en buiten) worden ingericht voor optimaal sportief gebruik. Bij voorkeur dienen gebouwde voorzieningen zoveel mogelijk geclusterd in aangrenzende bouwblokken te worden gevestigd. Groene sportparken: De groene sportparken zijn de grotere sportparken (waaronder de in het Sportplan genoemde topparken Bijlmerpark, Ookmeer, Eendracht, Sloten, Middenmeer-Voorland) die qua locatie nauw aansluiten op de groenstructuur van de stad (waaronder golfterreinen). Naast sportbeoefening staat hier ook groenbeleving en groene recreatie centraal. Bebouwing dient zoveel mogelijk in geclusterde vorm op het sportpark plaats te vinden. Het openbare en (fysiek) open karakter van de sportparken moet worden versterkt. Groene, recreatieve routes over het park verbinden stad en ommeland. Modernisering waarbij het bestaande groene karakter niet wezenlijk verandert geldt als inpasbaar binnen sportparken. Het sportpark is hoogwaardig landschappelijk vorm gegeven. Het groen dient vooral ter verbinding en verfraaiing. Een waterlijst om het gebied en een goede dooradering met sloten zorgt voor waterberging en biedt daarnaast kansen voor de natuur. Als het sportpark in of nabij een ecologische structuur ligt (Middenmeer in ecolint, Sportpark Sloten bij Groene As) dan dienen de waterpartijen met natuurvriendelijke oevers te worden ingericht en natuurvriendelijk te worden beheerd. Het bebouwings-/verhardingspercentage bedraagt op zowel stedelijke als groene sportparken maximaal circa 15% van de totale oppervlakte van het betreffende sportpark. Voor sportparken waar op het moment van vaststelling van de Structuurvisie al een hoger percentage voor bebouwing/verharding is én voor topparken (vastgesteld en vast te stellen in toekomstige Sportnota's), geldt een percentage van circa 20%. Kunstgras en verharding ten behoeve van sportuitoefening vallen niet onder de verhardingsnorm en zijn toegestaan. Parkeerfaciliteiten (inclusief gewapend gras) vallen wel onder de verhardingsnorm. Evenementen die aansluiten bij de mogelijkheden, het karakter, de omvang en de opzet van het sportpark (bijvoorbeeld sportevenementen en manifestaties).
Inpasbare voorzieningen	Recreatieve routes, voorzieningen voor intensief sportief en maatschappelijk (mede)gebruik, zoals een beheerdersgebouw, (multifunctioneel) clubgebouw, maatschappelijke voorzieningen (kinderopvang, voorzieningen voor buurtactiviteiten en onderwijs), commercieel sportaanbod (indoorsport en leisure-functies), commerciële functies (gezondheidscentra, fysio, kleinschalige overnachtingsmogelijkheden gelieerd aan topsport), mits een directe versterkende link aan het sportaanbod blijvend gegarandeerd kan worden. Op de groene sportparken zijn overdekte voorzieningen alleen inpasbaar als ze het groene karakter van het sportpark niet aantasten.

Plan

Voor ligt een plan om op het sportpark op Rieteiland Oost aan de Zandzeggestraat drie padelbanen toe te voegen en om één tennismuur te verplaatsen. Hoewel het bestemmingsplan de voorzieningen, bijbehorende verharding en locatie ervan mogelijk maken, is de bouwhoogte van de omheiningen ervan strijdig (volgens aangereikte informatie gaat het om slechts 0,2 meter). Er worden geen extra parkeerplaatsen gerealiseerd, vanuit het argument dat het bestemmingsplan uitbreiding ervan niet toestaat. Het is nog onduidelijk of er lichtmasten komen op de banen, maar volgens het bestemmingsplan zijn deze met een maximum hoogte van 20 meter toegestaan.

Advies

Op grond van de door u verstrekte informatie (*Conceptaanvraag padelbanen Zandzeggestraat 1 Sportpark (18 april 2024)*, *Padel bij TC IJburg Amsterdam (3 januari 2024)*, *Padelbanen bij TC IJburg Amsterdam profiel (8 februari 2024)*, *Samenvatting (3 januari 2024)*, *Preadvies RO Zandzeggestraat 1 (3 januari 2024)*, *Aanvullende informatie per mail (30 april 2024)*) constateert de TAC dat dit initiatief niet inpasbaar is in de Hoofdgroenstructuur, en geeft daarmee een negatief preadvies. Het voorstel roept veel vragen op in relatie tot de eerdere planvorming voor dit sportpark en de daarin gedane toezeggingen richting TAC. Vragen die voor de TAC aanleiding zijn om de inpasbaarheid van deze functie – los van wat het bestemmingsplan in deze lijkt toe te staan - ter discussie te stellen.

Hoewel een onderbouwing van dit initiatief in de aangereikte stukken ontbreekt, neemt de TAC de vrijheid om deze zelf in het kader van dit preadvies in te vullen. Het ligt voor de hand dat het voorstel om 3 padelbanen aan dit sportpark toe te voegen en daartoe de bestaande tennismuur te verplaatsen, wordt ingegeven vanuit de nog beschikbare groene ruimte aan de zuidzijde van dit sportpark. Het lijkt een uitgelezen kans om het bestaande sportaanbod op deze manier uit te breiden, te verbreden en de beschikbare ruimte optimaler te benutten. Padel sluit qua sport naadloos aan bij de hoofdfunctie van dit sportpark (tennis), is interessant voor de exploitatie ervan en lijkt bestemmingsplan technisch ook vrij makkelijk realiseerbaar. Vanuit de sportbehoefte geredeneerd lijkt hier geen vuiltje aan de lucht.

Vanuit de taakstelling waar de TAC voorstaat – hoeder van alle groenwaarden binnen de gebieden in de stad die onderdeel uitmaken van de Hoofdgroenstructuur - des te meer. Niet zozeer vanuit een beoordeling dat de functie niet inpasbaar is, maar vanuit in het verleden gepresenteerde keuzes en wijze van invulling van deze locatie gezien de te hoge mate van bebouwing en verharding. Keuzes die blijkbaar snel in de vergetelheid zijn geraakt en waar de TAC met klem opnieuw aandacht voor vraagt bij initiatieven als deze.

Visie op het sportpark

Omdat er in de door u aangereikte informatie wordt aangegeven dat er geen ruimtelijke visie bekend is voor dit sportpark, start de TAC met een terugblik waarbij ze citeert uit haar eerdere adviezen voor deze locatie. Huiswerk dat normaliter als bekend verondersteld mag worden op het moment dat de TAC om advies wordt gevraagd.

Uit bestemmingsplan IJburg 1^e fase valt op te maken dat hier oorspronkelijk de functie van een manege was voorzien. Voor blok 70 op Rieteiland Oost is echter in 2015 bestuurlijk besloten om een tennishal met 3 banen mogelijk te maken naast/ achter de al aanwezige 10 tennisbanen op het sportpark op de locatie van de tijdelijk daar aanwezige kinderboerderij. Zo werd jaarrond tennisaanbod op dit sportpark gefaciliteerd en bijgedragen aan de grote behoefte hieraan in Amsterdam Oost. De eveneens daar tijdelijk aanwezige kanovereniging kreeg in de navolgende planvorming een definitief onderkomen op het sportpark toegewezen. Omdat de mate van bebouwing en verharding met dit besluit uit 2015 boven de in de Hoofdgroenstructuur toegestane 15% kwam, werden door de TAC een aantal randvoorwaarden meegegeven voor het ontwerp van het zuidelijk deel van het sportpark. Voorwaarden betroffen

onder meer een kwalitatief hoogwaardige inpassing van deze initiatieven, een juiste situering van de gebouwde voorzieningen en eenheid door middel van de landschappelijke inpassing en/of materialisering. Met als doel het maken van een integraal plan, waarbij de definitieve ontwerpen van zowel tennisvereniging als kanovereniging ingepast worden in de openbare parkachtige inrichting van de resterende ruimte.

Hierbij werden kosten noch moeite gespaard en in 2017 kreeg de TAC een ontwerp voorgelegd voor advies, welke de TAC als zeer inspirerend en voorbeeld stellend voor andere sportparken beoordeelde. Dit gezien de creatieve wijze waarop de sport- en natuurambitie volwaardig geïntegreerd waren gegeven de beschikbare ruimte en het kaderstellende dijklichaam. Gekozen werd voor een natuurlijk binnenduinlandschap met reliëf als drager van het parkontwerp, waaraan de functies werden toegevoegd. Een natuurinclusieve inrichting van de publieke ruimte stond hierbij centraal (met onder meer de toepassing van inheemse struiken, bloemrijke grasmengsels, rietstroken, hoogteverschillen, zwaluwldodge, natte milieus en paddenpoel). In dat kader werd er ook voor gekozen om geen verlichting op het sportpark toe te staan en te volstaan met de bestaande lichtmasten aan de Zandzeggestraat en het licht van de tennishal om het karrespoor afdoende te verlichten. Qua sportvoorzieningen waren in dit ontwerp voorzien: de kanovereniging met openbaar toegankelijke steiger, ruimte voor bootcamp, een inslagmuur voor tennis en een klimmuur.

Gegeven deze voorgeschiedenis heeft de TAC met verbazing kennis genomen van voorliggend initiatief om 3 padelbanen in dit duinlandschap met daar nu aanwezige sport/spelaanleidingen aan te leggen en komt ze tot een negatief oordeel van inpasbaarheid van deze functie hier. Los hiervan blijven veel ruimtelijke aspecten en consequenties van het voorstel onderbelicht.

Locatiekeuze padelbanen

De locatiekeuze pal naast de destijds landschappelijk bewust op deze locatie ingepaste kanovereniging, roept de vraag op hoe de padelfunctie zich verhoudt tot de activiteiten en ruimtebehoefte van de kanovereniging. Vanuit ruimtelijk perspectief op het sportpark als geheel is de inpassing van de banen op deze locatie in ieder geval niet als een kwaliteitsimpuls te beschouwen. Sterker nog, dit aspect lijkt geheel niet te zijn betrokken.

Verkeer en parkeren

In het verlengde hiervan ontbreekt er een verkeersadvies rondom eventuele extra parkeerbehoefte (voor auto's en fietsen) en verkeer aantrekkende werking. In het algemeen leidt een uitbreiding van de voorzieningen tot een toename van bezoek en daarmee gepaard gaande extra verkeer aantrekkende werking. Vaak betekent dit het noodzakelijk realiseren van extra parkeerplekken, welke al dan niet kunnen leiden tot een nóg hoger percentage verharding op het sportpark (lees in de Hoofdgroenstructuur) wanneer deze worden uitgevoerd in verharding. Uw verwijzing naar het bestemmingsplan dat deze geen extra plaatsen toestaat is voor de TAC niet afdoende. Als blijkt dat dit initiatief gepaard gaat met extra parkeerbehoefte dan dient eerst inzichtelijk gemaakt te worden of en waar hiervoor ruimte beschikbaar gesteld kan worden. Op het moment dat hiervoor ruimte in de Hoofdgroenstructuur gecreëerd dient te worden zou dit onderdeel uit moeten maken van de adviesaanvraag. Bij ontbreken van deze ruimte ligt er een verantwoordelijkheid om de inpasbaarheid van dit initiatief te heroverwegen.

Biodiversiteit

Een beschrijving van de eventuele ecologische consequenties van het gevraagde initiatief in relatie tot het op dit sportpark bewust gecreëerde duinlandschap ontbreekt.

Mate van bebouwing en verharding

Ondanks het verzoek hiertoe heeft de TAC geen nadere informatie ontvangen over de huidige en met dit initiatief samenhangende extra gepaard gaande verharding. Op de meegezonden verbeeldingen is extra verharding zichtbaar tussen tennishal en karrespoor en tussen de padelbanen zelf. De destijds door de TAC al geuite twijfels bij toepassing van onverharde paden op het sportpark blijkt gegrond: ten opzichte van het ontwerp in 2017 is er inmiddels extra verharding zichtbaar op de luchtfoto op het sportpark ter hoogte van o.a. het karrespoor en het terras bij de

kanovereniging. In één van de bij voorliggend initiatief meegezonden kaarten is bovendien uitbreiding voorzien van de bebouwing behorend bij de kanovereniging. Hoewel deze geen onderdeel uitmaakt van deze adviesaanvraag, kan de hiermee gepaard gaande extra bebouwingsbehoefte (al dan niet op termijn) wat de TAC betreft niet los gezien worden van de voorliggende aanvraag voor de realisatie van padelbanen. Zonder dat daar een motivatie bij is gevoegd lijkt de optelsom van bebouwing en verharding alleen maar verder toe te nemen. Dit terwijl de TAC in haar advies uit 2017 al had meegegeven dat deze niet verder mocht toenemen, om het evenwicht tussen sport en groen niet verder uit het oog te verliezen.

De TAC wordt graag binnen een termijn van drie maanden geïnformeerd hoe met dit negatieve preadvies wordt omgegaan.

Hoogachtend,

5.1, 2, e

Dr. 5.1, 2, e

Voorzitter
Technische Adviescommissie
Hoofdgroenstructuur